

MEDEDELINGENBLAD

VERENIGING
VAN
VERZAMELAARS
VAN
OUDE FONDSSEN

Eerste uitgave No. 1 april 1979

Vereniging van Verzamelaars van Oude Fondsen

Postbus 17071 1001 JB Amsterdam

Contributie: f 35,— per kalenderjaar

Amrobank: rek.nr. 42.10.19.689

Hoofredactie:

R. J. M. Lesparre, Rozenstraat 16 3742 RS Baarn

Sekretariaat: telefoon 02154 - 18916

© Copyright V.V.O.F. 1979

Overname van artikelen uitsluitend na schriftelijke toestemming van de redactie.

INHOUD	PAGINA
Ruilbeurs	1
Paleis voor Volksvlucht	2
Oude Chinese effecten duurder	3
De Chinese tuin	5
Prijslijst	7
Verenigingsnieuws	10
Bestevaer — vijf maal is scheepsrecht	11
Effectenveiling	14
Ledenlijst	15

28 April eerste ruilbeurs

Op zaterdag 28 april gaat de Vereniging van Verzamelaars van Oude Fondsen haar eerste ruilbeurs houden. Dankzij de welwillende medewerking van de Vereniging voor de Effecteehandelen, kan de ruilbeurs worden gehouden in de effectenbeurs op Beursplein 5 in Amsterdam. De ruilbeurs vindt plaats in de „Mercuriuszaal” van de effectenbeurs en zal duren van 11.00 uur tot 15.00 uur.

De toegang zal voor (kandidaat)leden *f* 1,50 kosten. Elk (kandidaat)lid mag één introducee meenemen, die echter een toegangsprijs moeten betalen van *f* 5,—.

(Kandidaat)leden kunnen tafelruimte huren met een maximum van drie strekkende meter per persoon tegen *f* 5,— per *f* strekkende meter. Reserveringen dienen schriftelijk aan het verenigingsbestuur te worden gedaan, uiterlijk één week voor de datum van elke ruilbeurs. Toewijzing van tafelruimte zal steeds gebeuren in volgorde van binnenkomst van aanvragen.

Gezamenlijke inspanning

Alleen door gezamenlijke inspanning van de — groeiende kring — leden is het mogelijk de noodzakelijke informatie te verzamelen voor het samenstellen van betrouwbare prijslijsten.

Daarom wil het bestuur de leden die op de ruilbeurs oude effecten verkopen met klem verzoeken om — tijdens of na afloop ervan — schriftelijk aan de ruilbeurscommissaris(sen) of aan het bestuur, op te geven welke oude effecten zij hebben verkocht en tegen welke prijs.

Die prijzen kunnen dan in het eerstvolgende verenigingsblad worden gepubliceerd en bijdragen tot een beter inzicht in de prijsontwikkeling in het belang van alle leden.

In de nacht van 17 op 18 april 1929 — straks precies een halve eeuw geleden — brandde in Amsterdam in drie spectaculaire uren het Paleis voor Volkswijf af. De brand veroorzaakte letterlijk én figuurlijk, een grote leegte op het Frederiksplein. Het uit glas en ijzer opgetrokken „paleis”, schepping van dr Samuel Sarphati (1813 - 1866)) gold als een architectonisch wonder.

In 1856 werd het aandelenkapitaal bijeengebracht via een openbare inschrijving: 5000 aandelen van nominaal f 200 waarvan jaarlijks 100 aandelen zouden worden uitgeloot tegen f 250,— met bovendien een kans op een extra premie.

Nadien werden in 1867 en in 1869 premieleningen uitgegeven van beide f 1 miljoen verdeeld in 400.000 aandelen van f 2,50, alsmede 2774 actions de jouissance (aan de houders van hypothecaire schuldbrieven).

Oude Chinese effecten

De laatste maanden is er sprake van een groeiende belangstelling voor oude Chinese effecten, wat gepaard gaat met een soms explosieve stijging van prijzen. Hierdoor zijn al veel soorten inmiddels vrijwel onbereikbaar geworden voor de kleine of beginnende verzamelaar.

Sinds het najaar verhandelt het Engelse postzegelveilinghuis Stanley Gibbons ook oude effecten, wat op zichzelf al leidde tot prijsstijgingen, aangezien maandelijkse prijslijsten worden uitgegeven waarin met name Chinese en Russische effecten zijn opgenomen.

In eigen land heeft nu ook de Amsterdamse beursbrief, de „tipdienst” voor beleggers, zich op de Chinese effecten geworpen die aan de geïnteresseerden worden aangeboden tegen prijzen die duidelijk nog weer boven de zeker niet kinderachtige prijzen in Engeland liggen.

Monopolie

In Engeland ligt het prijsniveau voor Chinese effecten over het algemeen 30 tot 50% hoger dan op het Europese vasteland, hoewel het er vooral de laatste weken op begint te lijken dat met name in West-Duitsland de prijzen voor Chinese effecten dichter naar het Engelse peil gaan. Dat de prijzen in Engeland in zo'n snel tempo zijn gestegen is mede te wijten aan de omstandigheid dat Stanley Gibbons in „no-time”, dankzij haar know how op veiling-gebied, in oude effecten een monopolie-positie heeft opgebouwd.

De „kneepjes” van het veilingvak brengen met zich mee dat regelmatig de indruk gewekt wordt dat bepaalde soorten niet meer voorradig zijn die dan na enige tijd tegen hogere prijzen weer op duiken, terwijl de veilingen nuttig zijn om het enthousiasme levend te houden. De „veilingkoorts” is dan goed om verdere prijsstijgingen te ondersteunen. Bovendien moet Stanley Gibbons ook zijn kosten eruit halen en die liggen bij een grote internationaal werkende veilingorganisatie nu eenmaal hoger dan bij een kleine tussenhandelaar.

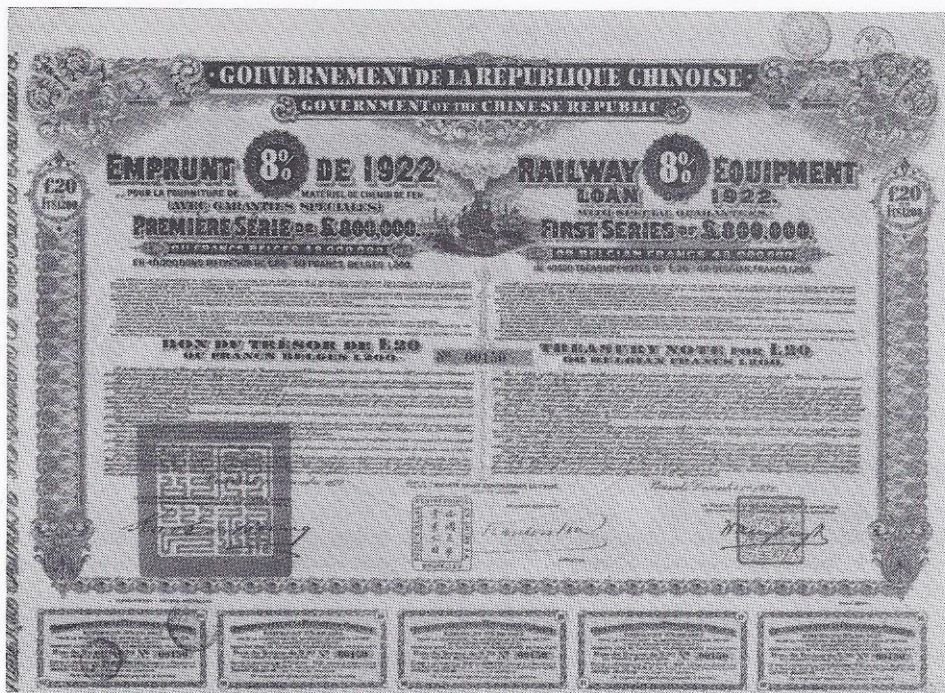
Speculatie

Al groeit zeker het aantal verzamelaars, de prijsvorming lijkt vooral te worden bepaald door toenemende speculatieve interesse en daarbij staat vooral het commerciële element duidelijk voorop.

De gedachte is dat de Chinese Volksrepubliek, nu de toenadering tot het westen steeds duidelijker wordt, uit goodwill-overwegingen wel min of meer vrijwillig bereid zal zijn althans een deel van de oude schulden te voldoen. De oudste schulden dateren uit 1895 toen China nog een keizerrijk was en de jongste dateren van kort na de communistische machtsomwenteling in 1949.

Speculaties over gedeeltelijke terugbetaling worden gestimuleerd doordat de Chinese schulden in feite vrij beperkt zijn en door insiders geraamd worden op minder dan \$ 200 miljoen.

Opvallend is dat ook vanuit de Britse kroonkolonie Hong Kong de kooplust voor oude Chinese leningen lijkt te stijgen waarbij het een open vraag is of hierachter de Chinese Volksrepubliek zelf zit, bezig met het inkopen van de eigen schulden.

De 8% Railway Equipment Loan uit 1922 van £ 20 zoals die door de beursbrief wordt aangeboden voor f 35 en bij Stanley Gibbons in de prijslijst van maart is opgenomen voor (omgerekend) f 48. Van deze lening zijn 40.000 stukken uitgegeven ter financiering van de aanleg van een 500 kilometer lange spoorlijn van Paotu naar Ninghsia. Deze lening werd verhandeld aan de effectenbeurzen van Londen en Brussel. De hoofdkleur is blauw. Het formaat is 31 x 50 cm.

Spectaculair

Vergeleken met de prijzen die in november vorig jaar golden bij Stanley Gibbons, liggen de prijzen voor Chinese effecten in totaliteit momenteel 133,3% hoger. In maart werd het tempo van de prijsstijging weer opgevoerd met 21,3% vergeleken met een stijging in februari van 10,6%. Januari spande de kroon met een stijging van 43,4%.

Wie van alle 229 Chinese leningen die in de prijslijst staan van Stanley Gibbons er één zou willen hebben, zou hiervoor ongeveer f 132.000 moeten overhebben. De meeste van die leningen zijn reeds enkele jaren geleden gecatalogiseerd door de Duitsers Ulrich Drumm en Alfons Henseler van de Duitse verzamelaars-vereniging. In feite stond hun baanbrekend werk aan de wieg van de hausse van vandaag. Het aanbod in ons land in oude Chinese effecten is altijd meer beperkt geweest dan bijvoorbeeld in West-Duitsland en in Engeland, aangezien hier betrekkelijk weinig Chinese leningen zijn geplaatst.

De markt is in ons land dan ook al snel door de handel leeggekocht, terwijl het materiaal dat wordt aangeboden voor zeker drie-kwart deel uit het buitenland komt. Chinese effecten behoren tot de mooiste en grootste die ooit zijn uitgegeven. Een schrale troost voor de verzamelaar die diep in de buidel moet tasten om er een paar te bemachtigen, is dat, als China gaat betalen, de stukken een steeds schaarser wordend verzamelobject zullen blijven.

Gerangschikt naar prijsklassen (met de prijslijsten van Stanley Gibbons als bron) ontstaat het volgende beeld:

prijs in £	november 1978	maart 1979
0 — 5	22	21
5 — 10	29	24
10 — 20	28	26
20 — 50	52	74
50 — 100	11	26
100 — 250	17	33
250 — 500	10	13
500 en duurder	2	12

De Chinese tuin

„Het verheugt ons dat wij onze lezers tegen concurrerende prijzen — minimaal de helft van de taxatiewaarde van Stanley Gibbons — stukken van een 6-tal Chinese leningen kunnen aanbieden. Gezien het beperkte aantal stukken gelieve u per ommekeer van uw belangstelling blijf te geven.

Hiermee zette de Amsterdamse Beursbrief een — op het eerste gezicht zelfs overrompend — offensief in oude Chinese effecten in en hierbij zal het zeker niet blijven, afgaande op mededelingen van de kant van de „beursbrief”. Bovenstaande mededeling werd gedaan in een speciale bijlage van de beursbrief op 25 januari jl. en is inmiddels gevolgd door een bijlage in de uitgave van 8 maart jl.

Met de „taxatiewaarde” van Stanley Gibbons bedoeld de beursbrief de waarde die door Stanley Gibbons wordt geschat voor stukken die in de veilingcatalogus zijn opgenomen van de eerste veiling die eind november vorig jaar werd gehouden. Deze taxatiewaarden liggen — zeker voor de door de Duitsers Drumm en Henseler gecatalogiseerde stukken — aanmerkelijk onder de verkoopprijzen uit de maandelijksse lijsten en zijn soms zelfs tot 100% goedkoper.

Extra speciaal

Hieronder zijn de aangeboden stukken opgenomen met daar achter vermeld de „extra speciale” Beursbrief-prijs en dan de verkoopprijs van Stanley Gibbons, die uiteraard in de meeste gevallen ver boven de taxatieprijzen ligt.

	A. B.	Stanley G.
8% Lung-Tsing U Hai 1920 Bfrs 500	f 18	f 12
8% Lung-Tsing U Hai 1921 Bfrs 500	f 18	f 12
8% Lung-Tsing U Hai 1923 Bfrs 500	f 18	f 12
8% Chinese spoorweglening 1922 £ 20	f 30	f 40
Winstbewijs 5% Tientsin-Pukow 1938 £ 12	f 30	f 80
5% reorganisatie goudlening 1913 DM 409	f 30	f 28

De stukken worden aangeboden tegen „minimaal de helft van de taxatiewaarde“, maar de praktijk(en) is (zijn) toch een beetje anders. De enige aanbieding die de gevestigde indruk rechtvaardigt — moet rechtvaardigen, is het winstbewijs van de Tientsin-Pukow-lening.

In de bijlage van de Beursbrief van 8 maart jl. worden de activiteiten voortgezet „waarbij wij niet hebben kunnen ontkomen aan hogere prijzen“, heet het. De lijst van aanbiedingen is, met uitzondering van de 5% reorganisatie goudlening, identiek maar uitgebreid. De prijzen worden echter niet meer gerelateerd aan de „taxatieprijzen“ van Stanley Gibbons.

	A. B.	Stanley G.
8% Lung-Tsing U Hai 1920	f 25	f 12
8% Lung-Tsing U Hai 1921	f 25	f 20
8% Lung-Tsing U Hai 1923	f 25	f 12
Winstbewijs Tientsin-Pukow 1938 £ 12	f 30	f 80
8% Chinese spoorweglening 1922 £ 20	f 35	f 48
5% reorganisatie goudlening 1913 £ 20	f 50	f 28
5% goud 1913 Lung-Tsing U Hai £ 20	f 50	f 32
5% industriële staatslening 1914 Ffrs 500	f 50	f 24
5% Hukuang Railways goldlening 1911 £ 20	f 60	f 48
Liberty Bond 1937	f 60	f 60
8% schatkistbiljetten 1923 Lung-Tsing U Hai van nominaal duizend gulden	f 350	f 300

Het is niet vreemd dat steeds méér mensen voor de verleiding bezwijken om ook te gaan grasduinen in de Chinese tuinen, maar de vraag is of iemand die de beursbrief leest, en niet beter weet, er niet flink intuïnd.

Het verzamelgebied van oude effecten is nog nauwelijks ontgonnen en de marktprijzen zijn zeker nog niet gestandaardiseerd. Grote prijsverschillen voor dezelfde soorten effecten kunnen voorlopig dan ook snel optreden.

Een reden te meer voor de nieuwkomers onder de verzamelaars, om zich eerst goed te oriënteren, want voor men het weet is men om de Chinese tuin geleid.

Prijslijst

In elke uitgave van dit blad zal voortaan een lijst van prijzen worden opgenomen. Deze prijzen gelden uitsluitend als richtprijzen en geven de waarde weer zoals die geldt voor exemplaren die in uitstekende staat verkeren; zij werden zorgvuldig uit de meest betrouwbare bronnen verzameld.

Enige aansprakelijkheid voor de vermelde noteringen kan echter niet worden geaccepteerd.

Aandelen.

Aequator Mijnbouw Mij.	1912	f 1000	f 25,—
Afrikaansche Handelsver.	1869	f 5000	f 130,—
Algemeene Belgisch Javasche Cult. Mij.			
Oprichtersbewijs	1906		f 5,—
Algemeene Oriënt Tabak Mij	1919	f 1000	f 18,—
Algemeene Stoomvaart Mij	1914	f 1000	f 15,—
Altius & Co, Houthandel	1908	f 1000	f 15,—
	1913	f 1000	f 7,50
	1916	f 1000	f 7,50
	1918	f 1000	f 7,50
Bewijs van Deelneming	1925	f 250	f 4,—
Amsterdam-Tapanoeli Rubber Cult Mij			
Bewijs van Winsttaandeel	1910		f 7,—
Bataviasche Verkeers Mij			
Amortisatie Bewijzen	1930	f 1000	f 15,—
	1930	f 250	f 12,—
Besoeki Tabak Mij	1930	f 300	f 8,—
Carenero Spoorweg- en Stoomvaart Mij	1896	f 60	f 8,—
Deli Spoorweg Mij	1884	f 1000	f 20,—
	1900	f 1000	f 16,—
	1913	f 1000	f 13,—
	1914	f 1000	f 13,—
	1917	f 1000	f 12,—
	1919	f 1000	f 12,—
Financieele Mij voor Kurkondernemingen	1928	f 1000	f 15,—
		f 100	f 15,—
Flick Mij tot exploit. van Cacao- & Chocolade fabr. v/h Erven Caspar	1915	f 1000	f 30,—
pref.		f 1000	f 45,—
pref.	1917	f 1000	f 25,—
pref.	1918	f 1000	f 20,—
pref.		f 1000	f 20,—
pref.	1919	f 1000	f 25,—
		f 1000	f 25,—

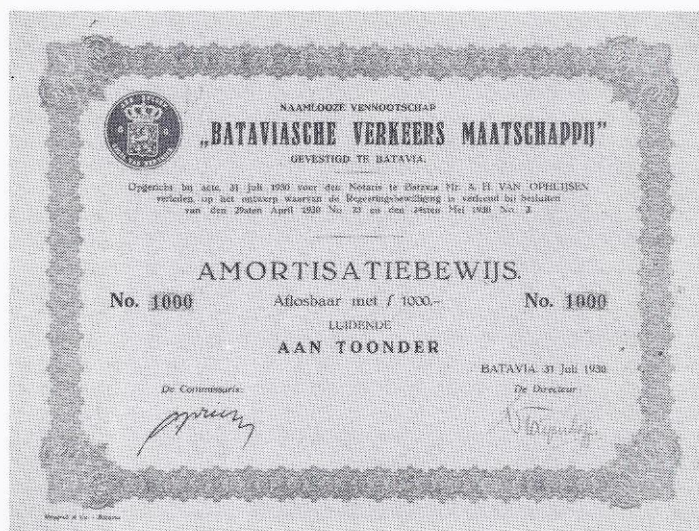
Highland N.V. Mijnbouw Mij	1910	f 250	f 8,—
A. Hillens Sigaren- en Tabaksfabriek	1930	f 100	f 7,50
Hippos Nederlandsche Hoefijzerfabriek NV	1918	f 1000	f 30,—
Holland N.V. Staal- en Walswerk	1918	f 1000	f 15,—
Holland Bank N.V.	1896	f 500	f 12,—
	1911	f 400	f 17,50
	1913	f 400	f 17,50
	1917	f 400	f 17,50
	1918	f 400	f 25,—
Holland Bank winstbewijs	1896		f 20,—
Holland Provincie cert.	1797	f 50	f 300,—
	1797	f 100	f 350,—
	1797	f 1000	f 500,—
Holland - La Plata Land- en Adm. Mij. Oprichtersbewijs			f 8,—
Hollandia, E.W. Klijberg - Pernot's Stoom- schoenfabriek	1929	f 50	f 8,—
Hollandsch-Engelsche Duik- en Bergings Mij.	1938	f 1000	f 30,—
Hypothecaire Credietbank N.V.	1914	f 1000	f 15,—
Oprichtersbewijs	1914		f 40,—
5% Schuldbrief	1916	f 1000	f 20,—
Hypotheekbank voor Amerika	1912	f 1000 *	f 20,—
	1912	f 1000 **	f 20,—
Kalis N.V. Wzn. & Co's Baggermij. W.J.	1920	f 1000	f 20,—
	1924	f 50 ***	f 8,—
Keerdijk N.V. Handel- en Expl. Mij.	1931	f 250	f 12,—
Koeliet N.V. v/h Brummer & Co.	1898	f 1000 ***	f 10,—
Kon. Ned. Mij tot Expl. v. Petroleumbronnen in Ned. Indië			
warrant	1937		f 6,—

Küchenmeister's Int. Mij voor Accoustiek	1929	f 1000	f 10,—
cert.		f 100	f 10,—
Kuy & Van der Ree's Machinefabriek en Scheepswerf			
6% cum. pref. winstdelend	1917	f 500	f 8,—
	1917	f 500	f 8,—
6% cum. pref. winstdelend	1918	f 500	f 8,—
	1918	f 500	f 8,—
6% cum. pref. winstdelend	1919	f 500	f 8,—
6% obligatie	1919	f 500	f 8,—
Leerdam N.V. Glasfabriek v/h Jeekel, Mijnssen & Co.	1920	f 1000	f 15,—
	1933	f 20	f 18,—
	1933	f 200	f 20,—
	1933	f 1000	f 25,—
Maatschappij voor Scheepsverband N.V.	1911	f 1000 *	f 25,—
Oprichtersaandeel	1911		f 100,—
4½% Pandbrief	1912	f 1000	f 40,—
	1912	f 500	f 40,—
	1912	f 100	f 40,—
Madoera Stoomtram Maatschappij	1897	f 900	f 10,—
pref.	1904	f 1000	f 10,—
Marx & Co.'s Bank N.V.	1906	f 1000	f 10,—
	- 4-1916	f 1000	f 10,—
	-12-1916	f 1000	f 10,—
	1917	f 1000	f 10,—
	1918	f 1000	f 10,—
	1919	f 1000	f 10,—

* serie I; ** serie II; *** serie A.

Amerikaanse Aandelen

		afbeeldingen
Tobacco Prod. (versch. soorten)	f 6,—	tabak plukkers
National Tea (versch. soorten)	f 6,—	godin
Gulf, Mobil & Ohio R.R. (versch. soorten)	f 7,50	trein
Illinois Central R.R. (versch. soorten)	f 7,50	trein
Chicago North Western R.R. (versch. soorten)	f 12,50	godin
Palmer Union Oil	f 7,50	boortorens
The Baltimore & Ohio R.R. (versch. soorten)	f 10,—	trein
The Sperry Corp. (versch. soorten)	f 8,—	schip/vliegtuig
Lehigh Coal and Navigation (versch. soorten)	f 6,—	twee portretten
National Tool Cy (versch. soorten)	f 5,—	adelaar
Acacia Gold Mining	f 6,—	decoratief
Magma Copper Cy (versch. soorten)	f 6,—	mijn en dorp
Lisbon Valley Uranium Cy (versch. soorten)	f 5,50	adelaar
Century Natural Gas	f 5,—	adelaar

Russische Spoorwegleningen

4 %	Nicolaibaan	1867	125Rb	f 12,—
			625Rb	f 40,—
		1869	125Rb	f 12,—
			625Rb	f 40,—
4 %	Wladiwaskas	1885	125Rb	f 15,—
			625Rb	f 20,—
4 %	Wladiwaskas	1894	125Rb	f 15,—
			625Rb	f 20,—
5,4%	Wladiwaskas	1918	50Rb	f 30,—

Verenigingsnieuws

Sedert het uitkomen, begin januari, van het oprichtingsnummer van de Vereniging van Verzamelaars van Oude Fondsen, is de belangstelling voor het lidmaatschap snel toegenomen. Zonder dat er tot nu toe sprake geweest is van gerichte ledenwerfcampagnes is het aantal aanmeldingen voor het lidmaatschap gestegen tot boven de 150.

In het eerste kwartaal van dit jaar was voor de vereniging de belangrijkste gebeurtenis het notarieel verlijden van de statuten van de VVOF bij het notariskantoor Appel in Obdam. De statuten zijn voor belangstellenden op aanvraag verkrijgbaar.

De eerste algemene ledenvergadering — de jaarvergadering — zal in de tweede helft van juni worden gehouden. De oproeping tot die vergadering zal tijdig schriftelijk aan de adressen van de (kandidaat)leden worden gedaan en zal worden vergezeld van de agenda voor voornoemde vergadering. Het jaarverslag over het eerste — verkorte verenigingsjaar — 23 maart 1978 tot en met 31 december 1978 — zal voor belangstellenden beschikbaar worden gesteld.

Bestevaer — VIJF MAAL IS SCHEEPSRECHT

„Bestevaer”... een oer-Hollandse klank en mede daarom gekozen als naam voor de vorig jaar op 19 juni opgerichte Nederlandse Cruisemaatschappij Bestevaer NV in Rotterdam. Ook een inspirerende naam, want duikend in het verleden stuit men op de NV Nederlandsche Stoomvaart-Maatschappij „Bestevaer” uit 1916, waarvan de aandelen tussen 1917 en 1924 zijn genoteerd geweest op de Amsterdamse effectenbeurs. Een doel dat ook de „nieuwe” Bestevaer voor ogen staat.

Maar er waren meer Bestevaers. Alleen al rond die tijd stuit men op de Exploitatie- en Administratie Compagnie Bestevaer uit 1908, op de Maatschappij tot Exploitatie van het pand Bestevaer uit 1914 en op de Scheepsexploitatie Maatschappij „Bestevaer” uit 1917. Alle Bestevaers voeren vol goede moed uit op de woelige wateren van de samenleving... in het kielzog van de Bestevaer die het tot beursfonds bracht, vinden we het motto van dit verhaal...

De NV Nederlandsche Stoomvaart-Maatschappij „Bestevaer” werd opgericht op 15 december 1916 in Amsterdam (kantoorhoudend in Rotterdam) in een tijd waarin de eerste wereldoorlog woedde. Op zee werd de totale duikboot-oorlog uitgevochten, waar ook de — neutrale — Hollandse koopvaardij zware verliezen leed aan mensenslevens, schepen en lading.

Bestevaer is een kort, maar tumultueus leven beschoren geweest. In het najaar van 1917 werden de aandelen op de beurs geïntroduceerd, waarop vrij snel een forse kapitaalsuitbreiding volgde. Via aankopen op de beurs werden in de loop van 1919 de aandelen overgenomen van de Vrachtvaartmaatschappij Bothnia. Bestevaer deed een bod op de resterende aandelen en trad sindsdien op als houdstermaatschappij van Bothnia. De malaise in de wereld-scheepvaart kort na de oorlog werd haar ondergang. In de zomer van 1922 werd tot liquidatie besloten waarvan de afwikkeling duurde tot eind 1924.

Bestevaer begon met een gestort kapitaal van f 260.000, dat al spoedig tot f 400.000 werd verhoogd. Op de eerste jaarvergadering in juli 1917 werd vervolgens een verdubbeling van het gestorte kapitaal tot f 800.000 goedgekeurd.

Dat eerste jaar werd druk gebouwd voor Bestevaer. In bestelling waren 3 driemast motorschoeners met een draagvermogen van ieder bijna 400 ton: De „Dollart”, de „Lauwers” en de „Wadden”, en één stoomschip van 500 ton, de „Industria”. Omdat de bouw minder snel ging dan verwacht was, werd besloten een stoomschip van 1000 ton te kopen, de „Aldegonde”.

De keuze van de tonnage voor de motorschoeners was een „slimmigheidje” om de zogenaamde Schepenvorderingswet te ontduiken. Sinds februari 1917 had namelijk de minister van Landbouw, Nijverheid en Handel de bevoegdheid gekregen schepen boven de 400 ton te vorderen voor transport van voor ons land belangrijke goederen als voedingsmiddelen en grondstoffen. De vergoedingen die de regering betaalde waren lager dan de vrachtprijzen die elders gemaakt konden worden, want de behoefte aan scheepsruimte was groot.

Het was voor de neutrale Hollandse handelsgeest aantrekkelijk voor anderen te varen, wier schepen niet overal konden komen. Immers, de Noordzee was „dicht” voor Duitse koopvaardijsschepen, terwijl de Oostzee dicht was voor de Engelse handelsvloot.

Beursintroductie

Ten tijde van de introductie van de aandelen op de beurs was behalve de „Aldegonde”, alleen nog de „Dollart” in de vaart, die op 15 november in „vrije wateren” werd getorpedeerd.....

De introductie van de aandelen op de beurs gebeurde door het — niet meer bestaande — commissionairshuis Firma B. Sanders Ezn. In de officiële notering werden opgenomen 790 gewone aandelen van nominaal f 1000 genummerd 11 tot en met 800.

De eerste 10 aandelen waren preferente aandelen op naam. Daarnaast stonden er nog 500 winstbewijzen aan toonder uit. Bij de introductie schaarde Bestevaer zich onder de ongeveer 40 (!) scheepvaartmaatschappijen die op de beurs verhandeld werden.

De Officiële Prijscourant van 24 september 1917 deed de aankondiging dat Bestevaer in de notering zou worden opgenomen. De eerste keer dat de aandelen in de definitieve koerslijst stonden was 2 oktober met een laagste koers van 155% (f 1550) en een hoogste van 158%. De hoogste koers werd dat jaar nog 167%: een koers die naderhand nooit meer is bereikt.

Midden oktober al ging Bestevaer het kapitaal fors uitbreiden, wat nodig was om nog eens 2 stoomschepen te kopen, de „Energie” van 1250 ton en de „Neutraal” van 1600 ton. Op zijn eerste reis echter liep de „Energie” vermoedelijk op een mijn, want het verging — op weg naar Scandinavië — met man en muis.

Met voorkeursrecht voor de bestaande aandeelhouders konden tegen een koers van 130% — de beurskoers was toen ongeveer 148% — met telkens 2 aandelen 3 nieuwe aandelen worden bijgekocht, waarmee het gestorte kapitaal werd verhoogd van f 800.000 tot f 2 miljoen.

Bescheiden resultaten

De resultaten die Bestevaer behaalde zijn bescheiden gebleven. Over 1917 was er een klein winstje, maar 1918 leverde al meteen rode cijfers op „omdat de schepen nagenoeg niet in de vaart geweest zijn”, zo stond er in het jaarverslag. Pas na de wapenstilstand in november konden alle schepen in de vaart komen.

De plaats van Bestevaer was ook bescheiden, en wellicht rijpte in die tijd het plan waarmee de spiering een kabeljauw ging vangen, want in de loop van 1919 werden alle schepen met flinke boekwinsten verkocht en de enige keer dat Bestevaer dividend betaalde was dan ook over 1919 — 10% en f 36,55 per winstbewijs.

Het was een mooie tijd om schepen te verkopen, want de vraag was groot. De beschikbare laadruimte daalde fors door de oorlogshandelingen, terwijl juist de behoefte aan scheepsruimte steeg. Op de werven werden overuren gemaakt, maar een schip is sneller tot zinken gebracht dan gebouwd... En omdat de aanvoer van bouwmaterialen vaak stagneerde, werd minder aangebouwd dan noodzakelijk was terwijl de bouwkosten fors opliepen. Voor een reder was toen elke vracht tegen stijgende prijzen te krijgen.

Van de aandelen NV Nederlandsche Stoomvaart-Maatschappij „Bestevaer” zijn 1990 gewone aandelen uitgegeven van nominaal f 1000 voorzien van dividend-coupon nr. 6 en volgende. De coupons nrs. 1, 2, 3 en 4 zijn gebruikt voor uitgiftes van nieuwe aandelen. Coupon nr. 5 gold het dividend over 1919. De hoofdkleur is bruin. De 500 winstbewijzen hebben coupon nr. 2 en volgende. De hoofdkleur is blauw.

Gouden tijden

Bestevaer kocht geleidelijkaan ruim tweederde van alle aandelen van de Vrachtvaartmaatschappij Bothnia, die toen „gouden tijden” beleefde met 3 grote stoomschepen met een gezamenlijk draagvermogen van 16.800 ton.

Bothnia had tot dan een redelijk succesvol beursleven doorgemaakt. Oppericht in 1897 en op de beurs gekomen in 1900, was in de eerste 10 jaren van bestaan steeds een bescheiden dividend betaald. De topjaren kwamen in de oorlog. Over 1916 kon zelfs 60% dividend worden uitgekeerd, nadat over het voorafgaande jaar 30% was betaald en over het jaar daarna 50% zou worden uitgekeerd. Dat toen de aandelen Bothnia hoog waren genoteerd, en door Bestevaer duur betaald werden, spreekt vanzelf, maar het waren voor Bothnia wel de laatste goede jaren...

Bestevaer liet aan Bothnia per circulaire weten, in juni 1920, dat het meer dan tweederde van de aandelen bezat en bereid was tot midden juli voor de resterende aandelen een bod te doen van 350% in contanten, wat toen ruim boven de hoogste koers van dat fonds was. De hoogste koers was in 1919 308% geweest en was in 1920 313%.

Bestevaer kreeg zijn zin en bezat sindsdien 884 van de 900 uitstaande aandelen Bothnia van nominaal f 1000 die sindsdien te boek stonden voor f 3,47 miljoen.

Het ging snel bergafwaarts, want na de oorlog barstte de bouwwoede op de werven pas goed los en om orders maar snel uitgevoerd te krijgen gingen scheepvaartondernemingen zelfs belangen gemeenschappen aan met werven, zoals de

Holland-Amerika-Lijn met Wilton's Machinefabrieken en Scheepswerf. Maar niet alleen nam de tonnage snel toe, ook de verscheping van goederen nam snel af. Immers, de oorlogsmachinerie was stil komen te staan terwijl de vraag naar scheepsruimte uit hoofde van de wederopbouw zeer gleeidelijk op gang kwam. De vrachttarieven zakten als een plumpudding in elkaar en veroorzaakten een malaise die in 1921 zijn hoogtepunt bereikte.

Vierduizend gulden

In 1922 werd het gebrek aan kasmiddelen zo nijpend dat de aflossingen op de scheepshypotheeken niet meer gedaan konden worden evenals andere renteverplichtingen. Pogingen om uitstel van betaling te krijgen en „tijd te winnen om te profiteeren bijaldien de algemeene toestand van de vrachtenmarkt intusschen mocht verbeteren”, mislukten. Het bankkrediet aan Bestevaer werd opgezegd en op 18 mei 1922 werd het bezit aan aandelen Bothnia bij executie verkocht. De opbrengst was ruim vierduizend gulden.....

Op 9 oktober 1924 schreef de "liquidateur", mr. H. M. A. Schadee in Rotterdam een brief aan het beursbestuur met de mededeling dat „de liquidatie der beide vennootschappen een einde heeft genomen doch dat voor aandeelhouders geen uitkeering meer beschikbaar is. Zelfs crediteuren zijn zeer belangrijke bedragen tekort gekomen”. Op 28 oktober verdwenen de aandelen Bestevaer uit de prijscourant, maar al lange tijd was er geen notering meer opgemaakt. Sinds 1920 noteerde Bestevaer onder pari met een hoogste koers in het laatste jaar van bestaan van 5/8%. ... ofwel f 6,25.

R. L.

Grote effectenveiling op 12 mei

Op 12 mei aanstaande zal in Rotterdam in het Groothandelscentrum een veiling van oude effecten worden gehouden. Deze veiling zal om 14.00 uur beginnen, terwijl daaraan voorafgaand gelegenheid bestaat de te veilen effecten te bekijken van 10.00 uur tot 13.00 uur. Een catalogus kan vooraf worden aangevraagd. (telefoon 010 - 120955).

De veiling wordt georganiseerd door Mira Postzegelhandel die met een jaaromzet van enkele miljoenen guldens naar eigen zeggen tot de grootste postzegelhuizen in ons land behoort. Afgezien van kijkdagen, kent Mira jaarlijks zo'n 35 veilingdagen.

Dit postzegelhuis benadrukt dat zij, in tegenstelling tot bijvoorbeeld Stanley Gibbons in Engeland, zelf niet in oude effecten handelen, terwijl ook niet door eigen personeelsleden op de veiling gekocht zal mogen worden. Men verwacht tegen de 800 kavels onder de hamer te kunnen brengen.

Het postzegelhuis zal begin september een tweede veiling organiseren, waarna er nog een veiling zal volgen in december.

Ledenlijst

Sedert de oprichting van de Vereniging van Verzamelaars van Oude Fondsen hebben zich tot medio maart 1979 143 kandidaat-leden aangemeld. Conform de statuten van de VVOF, dienen eventuele bezwaren tegen één of meerdere kandidaat-leden binnen veertien dagen na publikatie in het verenigingsblad en wel schriftelijk, in het bezit te zijn van het bestuur.

Eventuele bezwaren dienen te zijn toegelicht, waarbij het bestuur zich uitdrukkelijk voorbehoudt de ingebrachte bezwaren met het betrokken kandidaat-lid te kunnen behandelen. Het bestuur oordeelt over de ontvankelijkheid van de ingebrachte bezwaren.

Na het verstrijken van genoemde termijn, worden kandidaat-leden waartegen geen bezwaren zijn ingebracht, opgenomen in de leden-administratie. De eerste 6 leden zijn de bestuursleden van de VVOF.

De volgende kandidaat-leden hebben zich aangemeld:

7. R. R. T. Heezius, Amsterdam	34. W. F. van Zegveld, Alphen a/d Rijn
8. Mevr. K. Hendriks, Amstelveen	35. W. de Weert, Amsterdam
9. D. Leeflang, Uithoorn	36. D. Tjepkema, Amsterdam
10. M. de Jager, Groningen	37. B. Scheen, Amsterdam
11. C. B. Ostermann, Amsterdam	38. H. J. Bruinsma, Amsterdam
12. P. G. Himpers, Diemen	39. H. W. van der Ende, Amsterdam
13. J. A. van der Stoel, Duivendrecht	40. D. W. Nugteren, Naarden
14. E. M. Lemberger, Amsterdam	41. B. H. J. Glansbeek, Amsterdam
15. A. Klop, Amsterdam	42. H. E. Chz. M. Nieland, Capelle a/d IJ.
16. R. Bos, Amsterdam	43. B. Mews, Castricum
17. H. Purmer, Ouderkerk a/d Amstel	44. J. Scheewe, Amsterdam
18. A. L. Kaneman, Amsterdam	45. C. J. Stekelenburg, Purmerend
19. J. L. Schopman, Amsterdam	46. J. Sas, Z.O. Beemster
20. L. Rietveld, Amsterdam	47. C. H. Droog, Grootschermer
21. W. A. J. Wiegel, Castricum	48. J. J. A. Roeleveld, Castricum
22. F. C. de Bode, Gouda	49. H. H. F. Crevels jr., Heemstede
23. F. van de Wildt, Haarlem	50. R. P. Hofstra, Hoorn
24. U. Drumm, Frankfurt (BRD)	51. G. H. v. d. Veen, Ommen
25. R. Hendy, Leatherhead (Eng.)	52. H. J. van der Hilst, Purmerend
26. C. Dons, Dorst	53. D. J. Nienhuis, Amsterdam
27. J. J. Jansen, Amsterdam	54. J. E. M. Haen, Amsterdam
28. D. C. Toorenend, Aerdenhout	55. R. J. M. Schiedon, Monnickendam
29. J. L. van Rookhuizen, Diemen	56. E. M. van Beekom, 's-Gravenhage
30. L. G. Buys, Amsterdam	57. M. Robert, Amsterdam
31. G. P. H. Rijnders, Amsterdam	58. J. J. van der Pol, Amsterdam
32. W. Kames, München (BRD)	59. Ch. A. de Rover, Alkmaar
33. A. Kikkert, Amsterdam	60. P. S. M. van der Lubbe, Leidschendam

61. C. J. F. Baar, Amsterdam
62. L. L. van de Brandt, Hengelo
63. Mr. P. F. Ch. Smit, 's-Hertogenbosch
64. C. G. A. Koreman, Amsterdam
65. L. A. M. Grevers, Wassenaar
66. F. Beekhuis, Alkmaar
67. M. Bos, Veghel (Nb)
68. B. van Keimpema, Diemen
69. R. W. Blom, Heerhugowaard
70. R. J. L. Leroy, Heemstede
71. C. J. van Tienhoven, Amsterdam
72. S. Steinmeier, Wijk bij Duurstede
73. T. W. Buiting, Baarlo (L)
74. Mevr. A. J. M. Günt-Jonkers, Amst.v.
75. J. Dormans, St. Truiden (België)
76. J. P. Sandee, Yerseke
77. A. Dam, Zwammerdam
78. J. Horz, Mengerskirchen (BRD)
79. M. M. Bakhuis, Arnhem
80. Chr. M. van Bronkhorst, Amsterdam
81. C. Bakker, Enkhuizen
82. M. Hengst, Dronrijp
83. H. Heuff, Apeldoorn
84. J. J. van den Berg, Terneuzen
85. P. van Dijken, Zoetermeer
86. C. J. B. Ebeling, Huizen (Nh)
87. F. E. E. Haverman, Breda
88. L. Kallai, Amsterdam Z.O.
89. F. J. Schaaf, Amstelveen
90. M. D. de Lange, Amstelveen
91. P. Loekemeyer, Middelburg
92. P. Verhoeven, Vlaardingingen
93. J. S. Rol, Heerhugowaard
94. L. M. C. Nierynck, Vlissingen
95. W. van den Brink, Leiden
96. H. A. van der Grind, Houten (U)
97. L. G. M. Peeters, Arcen (L)
98. G. J. van Udens, Doetinchem
99. J. Helmer, Amsterdam
100. Mej. M. A. M. Baas, Groningen
101. H. M. Vermeulen, 's-Gravenhage
102. A. Solleveld, Zeist
103. G. J. Korthout, Uithoorn
104. B. Vermeulen, Wageningen
105. F. A. de Vries, Amstelveen
106. G. de Koning, 's-Gravenhage
107. J. Sikkels, Amsterdam
108. L. J. van der Ploeg, Amsterdam
109. C. Bontekoning, Geldermalsen
110. J. J. Haye jrzn, Haarlem
111. H. W. Erasmus, Wassenaar
112. L. Ph. de Heus, Amsterdam
113. S. J. Dees, Wissenkerke
114. B. de Ridder, Amsterdam
115. R. E. van Beek, Tervuren (België)
116. C. F. de Rooter, Amsterdam
117. F. J. J. M. Andriessen, 's-Gravenhage
118. H. J. M. Petterson, Amsterdam
119. H. J. Gérard, Bennebroek
120. E. R. A. Bolle, 's-Gravenhage
121. H. C. Monen, Rotterdam
122. J. A. Vitringa, Amstelveen
123. M. Floris, Amstelveen
124. G. Druk, Harderwijk
125. P. J. Westgeest, Leiden
126. H. G. Eygenhuijsen, Castricum
127. G. Fagel, Heerhugowaard
128. E. Guillaume, Rheden
129. R. J. van de Pol, Putten
130. B. G. van Zadelhoff, Amsterdam
131. G. N. Parlevliet, Leiderdorp
132. W. A. van Ossenbruggen, Soest
133. C. Liedorp, Delft
134. D. de Vries, Heemskerk
135. C. Hoogeveen, Oegstgeest
136. G. Iking, Uitgeest
137. A. Roseeuw, Antwerpen (België)
138. Drs. A. Seen, Oss (Nb)
139. R. A. Oosten, Zeist
140. M. A. Eygelsheim, Rotterdam
141. L. W. A. Bogers, Utrecht
142. K. Jongerden, Huizen
143. W. Piepenbroek, Oosterbeek
144. M. P. G. M. Hoedemakers, Budel
145. C. F. Kraft, Amsterdam
146. P. F. G. Bos, Drachten
147. W. P. C. Knuttel Djzn., Amsterdam
148. R. A. I. Snetlage, Bloemendaal
149. L. Steyaert, Graauw
150. P. A. L. Mooren, Gouda
151. P. J. Berends, Koog a/d Zaan
152. G. R. Mooij, Zaandam
153. J. Brouwer, Amsterdam
154. I. F. M. Boudewijn, Bergen op Zoom
155. Mevr. O. Steyaert - Stallaert, Graauw
156. J. G. Lekane Deprez, Eindhoven
157. A. Roest, Laren (Nh)
158. H. Ory, Amsterdam

